№ 177. Piątek 5. Sierpnia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inserya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

We wsi *Katach* z przysiółkiem *Brahówka*, w obwodzie złoczowskim, założono szkołę trywialną z następującem uposażeniem:

Gmina tamtejsza obowiązała się istniejący już budynek szkolny stosownie rozszerzyć i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawiać potrzebne porządki szkolne, utrzymywać stróża do usług przy szkole, kupować i dostawiać bezpłatnie na opał szkoły, jeżliby właściciel tej wsi W. Listowski zechciał odmówić na przyszłość przyrzeczoną roczną ilość drzewa, sześć niż. austr. sągów drzewa rocznie, a nakoniec płacić każdoczesnemu nauczycielowi sto ośmdziesiąt dziewięć (189) złotych wal. austr. na rok w półrocznych ratach z dołu.

Prócz tego obowiązał się pleban miejscowy X. Karol Turczyński dopłacać przez czas swego urzędowania kapłańskiego w Katach, i propinator tamtejszy Izrael Mikulincer przez czas swego pobytu w Katach każdy po 5 zł. 25 c. wal. austr. rocznie do pensyi nauczyciela.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie oświaty między ludem podaje c. k. namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Losowanie obligacyi. — Powrót przytrzymanych statków.)

Wiedeń, 2. sierpnia. Minister wyznań i nauk mianował nauczycieli gimnazyalnych dra. *Wilhelma Wysloužil* w Tarnowie, *Jana Hayduka* w Stanisławowie i księdza *Henryka Lewińskiego* w Przemyślu, nakoniec nauczyciela przy lwowskiej wyższej szkole realnej *Jana Limbergera* nauczycielami przy gimnazyum w Czerniowcach.

— Przy odbytem 1go b. m. na mocy najwyższego patentu z 21. marca 1818 r. 307 i 308 (a 99. uzupełniającem) losowaniu wyciągnięto serye nr. 60 i nr. 308.

Serya nr. 60 zawiera: Obligacye bankowe po 5% od nr. 51.260 aż włącznie do 51.917 z kwotą kapitału 978.231 zł. i z procentami w kwocie 24.455 zł. 46½ c.; dalej wcielone dodatkowo 4% domestykalne obligacye stanów Austryi powyżej Anizy od nru. 2.497 aż włącznie do nr. 2.815 z kwotą kapitału 39.560 zł. i z procentami w kwocie 791 zł. 12 c., razem z sumą kapitału 1.017.791 zł. i z procentami podług zniżonej stopy procentowej w kwocie 25.246 zł. 58½ c.

Serya 308 zawiera obligacye pożyczki zaciągniętej u bankiera Goll po 4% a mianowicie: Lit. G. od N. 1000 do 1200 i Lit. D. od N. 564 do 1983, z kapitałem w kwocie 1.247.200 zł. i z procentami podług zniżonej stopy procentowej w kwocie 24.944 zł.

Zawarte w obrębu wylosowanych seryach pojedyńcze numera obligacyi podane będą później w osobnych wykazach do wiadomości powszechnej.

— *Eco di Fiume* donosi pod dniem 28. lipca: Austryacka brygantyna „Faro“ pod dowództwem kapitana Wawrzyńca Stypanowicza zawinęła dziś do tutejszego portu z Genuy, gdzie była przytrzymana. Odpłynawszy z Genuy dnia 2. b. m. spotkała na wysokości Raguzy i Isole grosse francuską flotę, która opuściła zatokę. Przyjeżdżając koło Lussin picolo widziała w tym porcie dwa francuskie okręta liniowe.

— W Wenecyi zniesiono zakaz wywozu zboża, ryżu, mąki, owoców strączkowych i. t. d.

Portugalia.

Portugalia zamyśla brać udział w wojnie na republikę argentyńską i posyła do la Plata dwa wojenne okręta.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Posiedzenie z 28. lipca.)

Londyn, 30. lipca. P. Persigny jest już od wczorajszego wieczora w Londynie.

— Margrabia Lajatico przybył tu w towarzystwie margrabi Jaoutri jak słychać w misyi dyplomatycznej z Toskanii.

— Na posiedzeniu izby niższej z dnia 28. lipca mówi lord John Russell o stosunkach Anglii do mocarstw zagranicznych. Raduje się z ogłoszenia w Monitorze, że Cesarz Francuzów zamierza zredukować zbrojne siły lądowe i morskie. Zwróciwszy uwagę izby na nagłe i niespodziewane wstrzymanie nieprzyjacielskich kroków dodaje, że jest bardzo ważny powód, o którym wcale nieuadmieniono w urzędowych dokumentach obudwu Cesarzów, t. j. liczba poległych na polu bitwy, i że okropny rozlew krwi przyczynił się na ich postanowienie. Traktat zawarty w Villafrance składa się z dwóch części; najpierwej idzie o odstąpienie Lombardyi Cesarzowi Francuzów a pośrednio królowi Sardynii. Jest to sprawa, która wcale nieodnosi się do Anglii, gdyż Anglia nie brała w wojnie żadnego udziału. Inaczej ma się rzecz z częścią traktatu względem organizacyi dążącej do oswobodzenia Włoch. W 1856 roku poczytywał lord Clarendon za obowiązek wytoczyć wspólnie z zastępcą Francyi sprawę Włoch na paryskich konferencyach. Chodziło przytem o pokój Europy i dla tego zasługiwała ta sprawa na rozwagę. Teraz, mówi dalej, zaproponowała Francya, ażeby rząd wielkiej Bretanii brał udział w kongresie przy obradach nad traktatem zawartym w Villafrance. Angielski rząd nie widział powodu udzielić na propozycyę francuskiego rządu stanowczej odpowiedzi, oświadczył jednak swojemu zastępcy w Paryżu, że, jeżeli nastąpi konferencya albo kongres, idzie o dwie rzeczy: najpierwej o przedłożenie traktatu zawartego w Zuryku a potem ażeby Cesarz Austryi brał udział przy każdej dyskusyi w sprawach włoskich.

Pierwszą kwestyą, która ma być wytoczona, jest związek włoski. Odnośny artykuł traktatu nie mówi, że taki związek został albo ma być utworzony, tylko że Cesarze wspierać będą utworzenie związku. Jeżeli taki związek zostanie utworzony, wówczas Włochy będą dość silne stanąć w własnej obronie, i nie potrzeba by już interwencyi obcych mocarstw. Włoski związek jest zdaniem lorda J. Russell, mądry sposób utrwalenia pokoju, jednak powątpiewa, czy nadszedł już czas, urzeczywistnić tę myśl, i czy związek pod wodzą Papieża i gdzie Cesarz Austryi jest członkiem, jest dostateczny.

Dalej chodzi o wykonanie postanowień traktatu z Villafranki, i dopóki rząd nie będzie miał dokładne objaśnienie tej sprawy, nie może brać udziału ani w kongresie ani w konferencyi. Według traktatu wrócić mają do swoich państw monarchowie Toskanii i Modeny. Wielki Książę Toskany jednak unieważnił swoją abdykacyą polityczną zasadę państwa. Pomimo że (lord John Russell) nieotrzymał co do tego przedmiotu urzędowego zapewnienia, wyraża jednak przekonanie, że Cesarz Francuzów nie ma zamiaru użyć francuskich wojsk instalowania Wielkiego Księcia i sądzi, że Cesarz Austryi także nie użyje swoich wojsk w tym zamiarze. Nim rząd przystąpi do konferencyi, musi o wszystkiem wiedzieć dokładnie. Najtrudniejsza kwestya jest może świecka władza Papieża. Bononię utrzymywała austryacka załoga w posłuszeństwie przez dziesięć lat; zaledwie jednak ustąpiły austryackie wojska, natychmiast wydalił się za niemi kardynał legat. Cesarz Francuzów i Cesarz Austryi doradzali Papieżowi, ażeby nadał pewne, zdaniem ich niezbędnie potrzebne reformy; ale Papież nieprzyjął tej rady. To jest jedna z licznych trudności w włoskiej kwestyi.

Co do Neapolu sądzi, że teraźniejszy Król nie będzie obstawać przy systemie swojego poprzednika. Ile mu wiadomo, zależy Cesarzowi Francuzów głównie na tem, ażeby dla Włoch wyjednać dobrodziejstwo rządu samodzielnego i jest przekonany, że niezawisłe Włochy, albo jak się wyraża niezawisłe państwo włoskie byłoby z korzyścią dla Europy i rękojmią przyszłego pokoju. Byłoby nierozsądnie, gdyby ministrowie Jej Mości Królowy albo deputowani w izbie niższej uchwalili wysłać posła na konferencyę. Oraz byłoby niestosownem, zrzec się udziału w zgromadzeniu mocarstw, zkąd możnaby rokować utrzymanie pokoju i niezawisłości państw.

D'Israeli zapytuje, czy teraźniejszy angielski rząd zalecał Austryi odstąpienia Lombardyi i Wenecyi, czem Austrya została spowodowaną przyjąć korzystniejsze warunki Francyi. Byłoby to powtórzeniem nadużycia z 1848 roku.

Lord Palmerston broni swojej ówczesnej polityki, i oświadcza, że rząd nie czynił Austryi żadnych własnych propozycyi, tylko propozycye Francyi i na jej życzenie, przyczem zapewniano Au-

stryę, że Anglia nie udziela żadnych rad. Nim rząd zdecyduje się, czy ma wysłać posła na konferencyę albo kongres, musi wiedzieć dokładnie, jaka umowa została zawartą między Francyą a Austryą. Wówczas uważa za obowiązek brać udział w konferencyi.

Mr. Drummond powstaje na papieskie rządy, a Maguire odpiera te zarzuty.

Lord John Russell broni włoskiej misyi lorda Minto, i utrzymuje, że Włosi, jeżeli ich tylko pozostawią samym sobie, będą w stanie zaprowadzić rozumne polityczne instytucye.

Na posiedzeniu izby wyższej wytoczono przy obradach komitetu bil względem rozwodów małżeńskich. Punkt dozwalający trybunałowi obradować o wypadkach rażącej nieprzyzwoitości przy drzwiach zamkniętych został przyjęty większością 26 przeciw 9 głosom; prócz tego przyjęto nowy punkt, który ważność bilu rozszerza na Irlandyę i na wszystkich mieszkańców w Indyach i koloniach. Lord Clarendon wniósł do drugiego odczytu bil względem dyplomatów pensyonowanych, t. j. względem zniesienia ustawy, która pensyonowanych dyplomatów wyklucza z izby niższej: lord Stratford de Redcliffe i lord Wodehouse byli za bilem.

Francya.

(Wypadki dzienne.)

Paryż, 30. lipca. Dziennik *Constitutionnel* kończy artykuł o nocie Monitora względem bliskiego rozbrojenia Francyi temi słowy:

„Że Anglia nie myśli zakłócać spokoju Francyi, to rzecz wiadoma; Anglia, nie Francya, obawia się inwazyi; główna więc rzeczą dla utrzymania pokoju europejskiego jest, ażeby Francya nie straciła zimnej krwi, i ufnością swoją obudziła znowu zaufanie za Kanałem. Dlatego właśnie jest nota Monitora szacownym znakiem utrwalenia pokoju, którego wszystkie gałęzie wielkiej zachodniej familii ludów zarówno potrzebują, by ukończyć nasze tak ważne odrodzenie wewnętrzne.“

— Większa część armii powraca; tylko kilka dywizyi pozostanie pod dowództwem marszałka Canroberta we Włoszech, a dywizya Trochu obsadzi Parmę i Modenę. Tak donosi list paryski w „Indep. belge“.

— Podług najnowszego doniesienia w *Patrie* zbiorą się pełnomocnicy Austryi, Francyi i Piemontu dopiero 8go sierpnia w Zuryku na krótki czas dla podpisania traktatu pokoju, i odprawią najwięcej dwa posiedzenia.

— W Paryżu sądzą, że *Monitor* nieomieszka wkrótce podać wyjaśnienia co do mniemanego projektu medyacyi neutralnych mocarstw.

Belgia.

(Czynności w izbach.)

Bruxela, 26go lipca. Izba rozpoczęła dziś znowu swoje prace, jednak sesya publiczna nie zawierała nic ważnego, wyjąwszy zniżenie ceł kanałowych, które już dawno przedłożyć przyrzeczono. Natomiast w sekcyach toczyły się bardzo ważne, a nawet po części bardzo żwawe obrady nad ustawą ufortyfikowania Antwerpii. W niektórych sekcyach naradzano się nad odroczeniem wspólnej dyskusyi do przyszłej sesyi, w innych nad wnioskiem oddzielić obrady nad systemem ufortyfikowania Antwerpii od obrad nad częścią projektu rządowego. Wstępne te debaty w gronie oddziałów potrwają zapewne jeszcze dni kilka.

Włochy.

(Kodex Napoleona. — Okolnik ministra Ratazzi. — Wiadomości bieżące.)

Turyn, 29. lipca. Z Bononii piszą, że rzymski rząd zaprowadził w państwie kościelnem kodex Napoleona; ludność powitała tę wiadomość z radośnem uniesieniem.

— *Gazetta Piemontese* ogłasza okolnik ministra Ratazzi do jeneralnych intendantów prowincyi, który można uważać za program nowego gabinetu.

„Charakter wypadków — powiedziano w nim — śród których nastąpiło przyłączenie Lombardyi do Piemontu, spowodował do złożenia urzędu kilku znakomitych mężów, należących do rady korony. Ale to zdarzenie nie pociągnęło za sobą żadnej znacznej zmiany w polityce, jakiej trzymał się dotąd rząd państwa z taką oględnością i stałością. Uczucia, jakie łączą Króla i kraj ze sławnym Cesarzem i wielkim narodem; konieczność nakazująca zapewnić i wykonać rzetelnie warunki pokoju dla dobra wspólnej ojczyzny; potrzeba nakoniec, by wcielone prowincye stały się jak najprędzej uczestnikami swobód, jakie posiadają dawne, muszą coraz bardziej utwierdzać w nas przekonanie, jak korzystna trzymać się wierne polityki, która od dziesięciu już lat zapewnia nam błogosławione owoce naszego systemu politycznego, porządek i wolność. Nowe ministeryum będzie przeto i nadal popierać z całą gorliwością rozwój wielkich zasad, które wspaniałomyślny założyciel konstytucyi zrobił podstawą naszego prawa publicznego dla dobra swych ludów i zabezpieczenia szczęścia Włoch, gdyż one znajdą w przeprowadzonych reformach i urzeczywistnionych za naszym przykładem swobodach najlepszy środek, by uzyskać bez wstrząśnień ową niezawisłość, jakiej domagają się dla nich życzenia Europy, a oraz powody słuszności i moralności.“

— Do *Independance* telegrafują z Turynu: „Z rozkazu Króla Sardynii zniósł piemoncki komisarz w Modenie Cavaliere Farini piemonckie władze w księstwie, i proklamacyą zwrócił municypalności dawną działalność. Municypalność proklamowała niezwłocznie pana Farini dyktatorem; Cavaliere Farini objął prowizoryczne rządy i powoła zgromadzenie, które się ma wyrazić co do przyszłego losu kraju.

Do *Times* piszą z Suzy z zapewnieniem, że piemoncki rząd otrzymał z Paryża stanowcze zlecenie odwołać niezwłocznie wszystkie swoje cywilne i wojskowe władze z Romanii, Toskany i księztw. Ten sam korespondent dodaje, że Piacencya otrzyma silną francuską załogę, i że w krótkim czasie wkroczą do pomienionych prowincyi dwa francuskie korpusy armii.

Niemce.

(Stan armii pruskiej.)

Berlin, 28. lipca. Jego królewicz. Mość Książę-rejent podpisał dnia 25go b. m. wspomniony już rozkaz demobilizowania. Demobilizowanie korpusu gwardyi, równie jak 3., 4. i 5. korpusu armii nastąpić ma do dnia 1. sierpnia. Odpowiednia redukcya 7. i 8. korpusu armii została odłożona; zdaje się jednak, że także nastąpi wkrótce. Potwierdza się, że pomienionem zdemobilizowaniem wcale nie zostanie przywrócony pierwotny stan pokojowy w armii. Wyższe sztaby landwery uorganizowane podczas umobilizowania w całem wojsku pozostają i nadal. Głównie pozostają jeszcze w tym stosunku nowomianowani dowódzcy pułków landwery. Armia utrzymaną zostanie nawet przy rozpuszczeniu rezerwistów zawsze jeszcze w sile równającej się wojennemu stanowi. Nadmieniliśmy już, że zapowiedziana zmiana w organizacyi naszej armii dąży głównie do tego, ażeby na przyszłość w ogóle utrzymywać pod bronią podobnie podwyższony stan armii.

(Pruskie dokumenta dyplomatyczne.)

II.

Berlin, 5. lipca 1859.

W odpowiedź na moje pismo do Waszej Excelencyi z 14go z. m. przesłał hrabia Rechberg z Werony, dokąd udał się dla powzięcia poleceń od swego Cesarza — dnia 22go tegoż miesiąca dokładną depeszę do barona Koller'a, który mi ją przedwczoraj powierzył do użytku poufnego. Mogę więc W. E. zakomunikować ważny ten dokument w dołączonym tu odpisie.

W zupełnem uznaniu znaczenia i wpływu, jaki ta odpowiedź rządu cesarskiego na nasze szczere i poufne przedstawienie świadczące tak wyraźnie o naszych przyjaźnych chęciach dla Austryi, dla jej dobra i potęgi — musiała wywrzeć na dalsze postępowanie Prus w zawikłaniach teraźniejszych, przyjęliśmy ją w nadziei i z życzeniem otrzymania skutku, któremu od wielu już miesięcy poświeciliśmy szczere i bezinteresowne usiłowania nasze, a to otrzymania dobrej podstawy dla porozumienia się dworów obydwóch.

Bezstronne rozpoznanie odpowiedzi cesarskiego ministra spraw zewnętrznych w najważniejszych jej punktach wyjaśni to W. Exc., czy też rząd królewski mógł uważać życzenie swe za spełnione.

Hrabia Rechberg opiera się w odpowiedzi swojej na wypadku uchylenia się od życzeń jego, i wyrażonego w depeszy mojej z 14. czerwca, by w miejsce wysłaniem jenerała Wilisen zamierzonej i do porozumienia dążącej wymiany zdania, zgodzić się za pomocą wyraźnego i wzajemnego przesłania sobie not dyplomatycznych na spisanie punktów uprzednich mogących wpłynąć stanowczo na dalsze postępowanie rządów. Taką wymianę not musieliśmy uważać w jej prawnem znaczeniu i skutku za przyjęcie przez Prusy nowej gwarancyi stanu posiadłości austryackich we Włoszech, a zatem przyszłoby nam zrzec się zupełnie swobodnego i żadnemi wyraźnemi lub moralnemi zobowiązaniami nieograniczonego stanowiska, jakie nam koniecznie zachować należy, jeśli Prusy mają jako mocarstwo pośredniczące odpowiedzieć należycie temu zadaniu. Pośrednictwo otrzymałoby tym sposobem cechę przejścia do kroków wojennych, a rozjemca stałby się musiał najprzód zwolennikiem tej lub owej strony. Hrabia Rechberg widzi przeciwnie w zobowiązaniach się przyjętych w drodze wymiany not wyraz gwarancyi, dla której istniało zobowiązanie się moralne, a nadto i dawniejsze już i prawne w taki sposób, że dla polityki odnoszącego się państwa było co do zasady stanowiące. Według tego więc obowiązani są współecznicy traktatów wiedeńskich z roku 1815 na mocy zasad tamże wytkniętych bronić ustalonego wówczas stanu prawnego Europy i posiadłości europejskich przeciw wszelkiemu uadwerężeniu i przeciw wszelkiej zmianie.

Sądzimy, że nie zmniejszamy znaczenia, jakie tym aktom uroczystym, jako podstawie obecnego stanu prawnego w Europie przynależy, tudzież że nie dajemy żadnego powodu do powątpiewania o naszem szczerem życzeniu zachowania tego stanu prawnego, jeśli nie zgadzamy się na ten wykład co do powszechnej gwarancyi tych punktów, dla których nastąpiło prawne zabezpieczenie, lecz zgodnie z wykładem, którego Prusy zawsze się trzymały i teraz trzymamy się tego zdania, że jeśli nieidzie o własne zachowanie tych traktatów, lecz właściwie o to, by stanu prawnego polegającego na nich bronić w całości przeciw wszelkiemu nadwerężeniu z wytężeniem sił własnych, tedy powodem do dobrowolnego i samoistnego postanowienia Prus może być tylko dobro i widoki własnego narodu. Nie wyrzucalibyśmy tego Austryi bynajmniej, gdyby takie same wolne i niezawisłe przestrzeganie słusznych swych widoków politycznych wytknęła sobie za jedyne prawidło postępowania swego. Lecz nawzajem nie możemy i sami zobowiązywać się do tego, by traktaty z roku 1815 miały być uważane za wyraz zasad powszechnych i dążności szczególnych, zwłaszcza że Prusy popierając je i utrzymując, musiałyby nie raz działać sprzecznie z własnemi swemi widokami i obowiązkami.

Gdyby zdania naszego nie podzielały co do jego głównej treści mocarstwa europejskie a nawet i Austrya, jakimże sposobem mogłyby z bezpośrednim udziałem Austryi zajść takie zmiany w terytoryalnym porządku zaprowadzonym traktatami z roku 1815, jak n. p. co do Belgii, Krakowa i Neuenburga?

Co do szczególnego wypadku gwarancyi posiadłości austryackich we Włoszech, tedy sądzimy, że zamiary gabinetu cesarskiego dopinane rozmaitemi czasy z dobrem niekiedy powodzeniem i z otrzymaniem żądanej od Prus gwarancyi dla niektórych posiadłości są tego dowodem, że nie idzie przy tem o ściślejsze oznaczenie istnącego już stosunku, na mocy którego objęły pewne zobowiązania względem zabezpieczenia posiadłości Austryi i jej potęgi. Jakoż i rząd cesarski uznał całą wartość tej gwarancyi, której Prusy podjęły się na wszelki wypadek tylko z własnej woli i chęci.

Uważałem to za rzecz potrzebną wejść w bliższe rozpoznanie wyrażonego w depeszy hrabi Rechberg'a zdania o doniosłości traktatów wiedeńskich z roku 1815, a to z tej przyczyny, że zdanie to służy nietylko na uzasadnienie żądania jego w końcu przecież zaniechanego, a to co do wyraźnej wymiany pism w tej mierze, lecz oraz stanowi także i podstawę, na której opiera się ocenienie stanowiska Prus jako mocarstwa pośredniczącego zaraz z początku zajętego i utrzymanego, i co je uważano za nieugruntowane co do zasady, jak niemniej i za niepraktyczne.

Otoż ta właśnie sprzeczność zdania niedozwoliła panu ministrowi — a nad czem szczerze ubolewam — ocenić zupełnie i według słuszności nasze zamiary i życzenia. Jeśli Prusy okazały gotowość swoją popierać utrzymanie stanu posiadłości austryackich we Włoszech jako warunek przyszłego pokoju, tedy nastąpiło to nie dlatego, by w tej mierze zachodziły jakie wyraźne zobowiązania się Prus, lecz z zupełną wolnością postanowień i z wszelką bezinteresownością w widokach Austryi, której posiadłości były już mocno zagrożone. Musimy to w obronie stanowiska naszego wyrzec powtórnie, gdyż po dawniejszych oświadczeniach nie spodziewaliśmy się natrafić w depeszy hrabi Rechberg'a znowu na mylny pogląd w tej mierze i na utrzymywanie, jakoby Prusy na podstawie traktatów z roku 1815 nie mogły wytknąć sobie innego celu politycznego, jak tylko ten, by z wytężeniem wszystkich sił swoich broniły *status quo* we Włoszech. Z tego tylko stanowiska dałoby się wyjaśnić, dlaczego Austrya uważa politykę pośredniczenia przez nas wniesioną za rzecz niedostateczną, a nawet za niemożność moralną, i domagała się od nas spiesznego przejścia z tej polityki do jawnego przymierza z Austryą.

Czyliż w obec tego wszystkiego wypada mi dla uzasadnienia słuszności naszego stanowiska rozjemczego odwoływać się jeszcze raz do tych czterech punktów wytkniętych za podstawę dla negocyacyi kongresowych w tem przekonaniu, że stan rzeczy we Włoszech nie jest normalny i przynależny? Nie uznałaże Austrya przyzwoleniem swojem w tej mierze słuszności usiłowań odnoszących się mocarstw względem zaprowadzenia tam lepszych stosunków? Czyliż mam przywodzić i to jeszcze w pamięć, że trudności przychodzące do załatwienia nie polegały całkowicie na postanowieniach traktatatów z roku 1815, lecz po części wynikały ze stosunków, jakie się później utworzyły? Chętnym i uprzejmym udziałem swym w załatwieniu tych trudności i ulepszeniem stosunków rzeczonych, byłaby Austrya nie podała posiadłości swych na niebezpieczeństwo, i znalazłaby raczej tym sposobem najpewniejszą rękojmię przeciw przywłaszczeniom. Lecz jeśli miasto tego najazdem swym na Sardynię wbrew usilnych przedstawień rządu pruskiego wywołała te niebezpieczeństwa, którym układy dobrowolne miały i mogły zapobiedz, tedy nic nad to nie może być słuszniejszego, jeśli Prusy usiłują utrzymać to rozjemcze stanowisko w zgodzie jak tylko może być najlepszej z innemi mocarstwami wielkiemi. W tym też duchu poczynił już rząd królewski kroki w Londynie i Petersburgu. i może śmiało powiedzieć, że właśnie utrzymanie tego silnego. lecz wolnego stanowiska rozjemczego podaje sposobność przysłużenia się tak powszechnym europejskim, jak i austryackim widokom, i do działania na jej korzyść w taki sposób, któryby był niemożliwy, gdyby Prusy wystąpiły jako strona uprzedzona, a nie jako pośrednik niczem w swych postanowieniach nie skrępowany. (C. d. n.)

Rosya.

(Sprawa włościańska. — Koleje żelazne.)

Petersburg, 27. lipca. Z kwestyi wewnętrznych zajmuje pierwsze miejsce kwestya włościańska. W najnowszym czasie ukończył swe prace komitet Samara. W komitecie centralnym panuje, według *Hamb. Nachr.* po powrocie Wielkiego księcia wielka czynność, tak iż ani wątpić, że z końcem tego roku będzie dokonane wielkie to dzieło, a w roku następnym będzie można przystąpić do wykonania tej ważnej reformy. — Prócz tej kwestyi, jest dla Rosyi rozszerzenie sieci kolei żelaznych najważniejszem zadaniem. Wiadomo, że na korzyść tego zniżono znacznie cło od przywozu żelaza. Zniżenie to rozciąga się jednak tylko na przywóz do samego cesarstwa; na przywóz do królestwa Polskiego pozostają dotychczasowe pozycye taryfy, podobnież zakazany jest i nadal przywóz żelaza prosto z zagranicy do portów azowskiego morza.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 2. sierpnia. Wczorajsze posiedzenie *izby niższej*. Wood obliczył roczny niedobór indyjski na 12½ milionów fun. szt.; z tych jest pokrytych 5 milionów tylko. Finansowy stan jest zły; w najlepszym razie potrzebna jest przez trzy lata następne co roku pożyczka na 5 mil. Wniosek Wooda względem pożyczki wywołał rozmaite uwagi, ale nie znalazł oporu.

Berna, 2. sierpnia. Cesarzowa matka rosyjska przybędzie tu w połowie sierpnia po czternastodniowym pobycie w Interlacken. Z Austryi oznajmiono urzędownie radzie federacyjnej. że rządy Francyi i Austryi obrały Zuryk do ułożenia traktatu pokoju.

Turyn, 1. sierpnia. Królewski dekret rozszerza piemoncką ustawę prasy na Lombardyę.

Kopenhaga, 1. sierpnia. Wielki książę Konstanty zjechał tu wczoraj w południe i wysiadł w hotelu ambasady rosyjskiej.

Bombaj, 5go lipca. Opór wojsk krajowych wzmaga się. W Berhampore zbuntowały się te wojska, usypały szańce i wybrały sobie oficerów. To wydarzyło się w Madrasie.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie lipca na targach w obwodzie brzeżańskim, złoczowskim. stryjskim, samborskim, kołomyjskim i czortkowskim.

	Obwód											
	Brzeżany		Złoczow		Stryj		Sambor		Kołomyja		Czortków	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	2	94	3	14	3	39	3	14	3	22	3	15
„ żyta . . .	1	68	1	62	2	17	1	88	1	86	1	84
„ jęczmienia .	1	37	1	38	1	56	1	49	1	43	1	42
„ owsa . . .	1	14	1	20	1	30	1	62	.	95	1	40
„ hreczki . .	1	49	1	42	1	94	1	68	1	72	1	62
„ kukurudzy .	1	81	2	.	2	11	.	.	1	84	1	95
„ kartofli . .	.	87	.	74	.	80	.	80	.	88	.	86
Cetnar siana . . .	1	6	1	7	1	.	.	95	1	30	2	9
„ wełny . . .	70	.	.	.	.	.	.	.	30	.	6	24
„ nasienia konicza	31	50	.	.	.	.	.	.	.	.	41	.
Sąg drzewa twardego	5	44	5	71	5	47	7	53	6	26	7	94
„ „ miękkiego	4	19	3	98	4	50	4	82	4	15	5	78
Funt mięsa wołowego	.	11	.	10	.	9½	.	10	.	9⅓	.	9
Mas okowity . . .	.	47	.	50	.	60	.	82	.	52	.	65

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Wurmb Korn., c. k. jenerał, z Krakowa.
Hotel europejski: Malczewski Julian, z Skwarzawy.
Hotel Langa: Bajkiewicz Michał, c. k. porucznik, ze Stryja.
Hotel angielski: Torosiewicz Michał, z Peltwy.
Pod tygrysem: Sokulski Piotr, z Podola rosyjskiego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. sierpnia.

PP. Bramirski Erazm. do Tarnorudy. — Br. Hagen August, z Wielkich Ocz. — Parolle Wil., do Arłamowskiej woli. — Soroczyński Rom, do Choronowa. — Klimczewski Just., c. k. urzędnik, do Złoczowa. — Rudnicki Ed., na Wołyń rosyjski. — Drzewiecki Józef, do Lubienia.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	328.18	+ 16.3°	69.4	południowy	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.96	+ 22.0°	49.4	zachodni	„	jasno
10 god. wiecz.	327.89	+ 16.1°	74.1	północny	„	„

Kurs lwowski.

Dnia 4. sierpnia.		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	41	5	47
Dukat cesarski	„ „	5	49	5	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	28	9	48
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	81	1	87
Talar pruski	„ „	1	73	1	79
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	17	83	17
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	74	75	75	43
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	78	80	80	5

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 4. sierpnia.	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . wal. austr.	82	50
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ 100	—	—
„ żądał „ „ 100	83	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	38½

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 4. sierpnia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 80 10 Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 75.50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 902 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 216 20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—.; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. — —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. — —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zl. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka — —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiace: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 100.80. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów — —. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 117.—. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 49, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 2. sierpnia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	70.—	70 25
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	80.—	80 10
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	— —
Metaliki po 5% za 100 zł.	75.—	75 25
dtto. „ 4½% za 100 zł.	65.75	66.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	295.—	300.—
„ 1839 „ 100 „	117 50	118.—
„ 1854 „ 100 „	111.—	111 25
Renty Como po 42 lir. austr.	14.50	15.—

B. Krajów koronnych	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	92.—	94.—
Węgier	73.—	74.—
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii	72.—	72.50
Galicyi	75 —	76.—
Bukowiny	71.—	72.—
Siedmiogrodu	71.—	72 —
innych krajów koronnych	82.—	88.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	900.—	902.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	216.—	216.10
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	554.—	558.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1826 —	1828
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	266.—	266 50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	130.—	131.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	131 50	132.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	121.—	122 —
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	455.—	457.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	265.—	270.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	96 75	97.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	93.—	94.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	85.—	86.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.50	100.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	81.50	82 —

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuke	94.—	94.25
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102 —	102.50
Esterhazego 40 zł. m. k.	77.—	78.—
Salma 40 „ „	37.50	38.—
Palfiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	35.50	36.—
St. Genois 40 „ „	35 50	36.—
Windischgrätza 20 „ „	24 25	24.75
Waldsteina 20 „ „	24.75	25 —
Keglevicha 10 „ „	14.—	14.50

Na 3 miesiace.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	101.—	101.25
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	101.—	101 50
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	89.—	89.50
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	117 —	117 25
Paryż, za 100 franków 3%	46.50	46.60

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	52 cen.	5 zł.	53 cen.
Korona	16 „	— „	16 „	3 „
Napoleondor	9 „	38 „	9 „	40 „
Rosyjski imperyał	9 „	52 „	9 „	53 „

KRONIKA.

Wykaz

przedsięwziętego w miesiącu lipcu 1859, przez dozorców targowicy u tutejszych piekarzy ważenia i rewizyi pieczywa.

Imiona i nazwiska	Miejsce sprzedaży	pieczywo zbytkowe c.	lut.	bułki c.	lut.	chleb biały pszenny c.	lut.	chleb biały żytni c.	lut.	chleb razowy pszenny c.	lut.	chleb razowy żytni c.	lut.
		Waluta niższo-austryacka											
Klemens Beek	139	1	1¾	1	2¾	1	4	1	5	.	.	.	.
Hipolit Daszkiewicz	84 (miasto)	1	1½	1	2½	1	4	1	5	.	.	1	12
Wawrzyniec Dodzik	94	1	1¾	1	2¼	1	5	1	6	.	.	.	.
Józef Friederich	54	1	1¾	1	2	1	4	1	5	.	.	.	.
Maciej Gołębiowski	85	.	.	1	2¾	1	6	1	6	.	.	.	.
Krzysztof Hillich	46	1	1½	1	2½	1	4	1	5	.	.	.	.
Walentyn Hillich	178	1	1¼	1	2	1	5	1	5¼	.	.	.	.
Edward Krömer	298	1	1¾	1	2½	.	.	1	6½	.	.	.	.
Wacław Klimpel	80	.	.	.	.	.	.	1	6	1	8	.	.
Jan Kozyrski	288	1	1½	1	2	1	4½	1	5	.	.	.	.
Jan Müller	52	1	1¾	1	2½	1	4½	1	5½	.	.	.	.
Marcin Müller	15	1	1¾	1	3	1	4¾	1	6¼	.	.	.	.
Józef Müller	K. plac	1	1½	1	2½	1	4¼	1	5½	.	.	.	.
Łukasz Mrazek	60	1	1¾	1	2¾	1	4½	1	5¼	.	.	.	.
Michał Maryanek	738 (miasto)	1	1½	1	2¼	1	4¼	1	5	.	.	.	.
Jan Schulz	93	1	1¾	1	2½	1	5	1	6½	1	7½	.	.
Piotr Wojcicki	199	1	1¾	1	2½	1	4½	1	5½	.	.	.	.
Józef Włoszyński	18	1	1¾	1	2¾	1	4½	1	5¾	.	.	.	.
Zehetgruber Jan	48	1	1¾	1	2½	1	4¼	1	5½	.	.	.	.
Michał Harasymowicz	342	1	1½	1	2¼	1	4½	1	5½	.	.	.	.
Mojżesz Mensch	328	1	1½	1	3	1	4½	1	6	1	7¾	1	12
Robert Doms	141	.	.	.	.	.	.	1	8	.	.	.	.
Karol Hanak	446¼	1	1¾	1	2¾	1	4½	1	5¾	.	.	.	.
Wacław Merwarth	136 2/4	1	1¾	1	2¼	1	4¼	1	5½	.	.	.	.
Franciszek Smoliński	108	1	1½	1	2¾	1	4¼	1	5¾	.	.	.	.
Summa		22	36	24	57½	22	99	25	142	3	23½	2	24
przeciętne lipiec 1859		1	1⅔	1	2½	1	4½	1	5⅔	1	7¾	1	12
przeciętne czerwiec 1859		1	1⅔	1	2½	1	4½	1	5½	1	9	1	12
a zatem w podnoszeniu się		.	.	.	.	.	.	.	⅕	.	.	.	.
a zatem w spadaniu		.	.	.	.	.	.	.	.	.	1¼	.	.

Wykaz

przedsięwziętego w miesiącu lipcu 1859, przez dozorców targowicy u obcych piekarzy ważenia i rewizyi pieczywa.

Nazwiska i imiona	Miejsce sprzedaży	wiejski chleb kolonistów c.	lut.	żółkiewski (chleb domowy) c.	lut.	kulikowski (chleb domowy) c.	lut.	wiejski chleb razowy c.	lut.	Uwaga.
		Waluta niższo-austryacka								
Jocher Ignacy	na placu OO Bernardyn.	1	6½	.	.	.	.	.	.	
Wagmann Filip		1	7	.	.	.	.	.	.	
Wagmann Adam		1	6	.	.	.	.	.	.	
Wolf Jakób		1	6½	.	.	.	.	.	.	
Klar Markus	Na krakowskiej targowicy drew.	.	.	1	10⅔	.	.	.	.	
Wildmann Salamon		.	.	1	11	.	.	.	.	
Fisch Eissig		.	.	1	10	.	.	.	.	
Hofer Markus		.	.	1	10¾	.	.	.	.	
Kessler Natan		.	.	1	11⅓	.	.	.	.	
Stein Leib		.	.	.	.	1	6	.	.	
Stein Ester		.	.	.	.	1	7⅗	.	.	
Stein Juda		.	.	.	.	1	7	.	.	
Lifezes Rifka		.	.	.	.	1	7⅔	.	.	
Mismer Isaak		.	.	.	.	1	6⅖	.	.	
Geld Chaim		.	.	.	.	1	7⅗	.	.	
Lebewohl Jakob		.	.	.	.	1	8⅖	.	.	
Lebewohl Meilech		.	.	.	.	1	7⅓	.	.	
Lebewohl Isaak		.	.	.	.	1	7⅔	.	.	
Kessler Chane		.	.	.	.	1	7½	.	.	
Grater Hersch		.	.	.	.	1	7⅕	.	.	
Herbst Juda		.	.	.	.	1	7⅔	.	.	
Charatan Aron		.	.	.	.	1	9⅕	.	.	
Nacht Hersz		.	.	.	.	1	7⅔	.	.	
Birbach Mojżesz		.	.	.	.	1	7⅔	.	.	
Fitak Marcin		.	.	.	.	.	.	1	11⅓	
Bordolewa Anna		.	.	.	.	.	.	1	13	
Łucyk Mikołaj		.	.	.	.	.	.	1	12⅔	
Kozak Szymon		.	.	.	.	.	.	1	13⅔	
Buryan Jan		.	.	.	.	.	.	1	16	
Rosen Abram		.	.	.	.	.	.	1	14	
Summa		4	26	6	53⅓	15	113⅙	6	80⅚	
przeciętne lipiec 1859		1	6½	1	10¾	1	7½	1	13	
przeciętne czerwiec 1859		1	6½	1	9½	1	6½	1	11	
a zatem w podnoszeniu się		.	.	.	1¼	.	1	.	2½	
a zatem w spadaniu		.	.	.	.	.	.	.	.	

Główny Redaktor *M. Szczeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*